ROZHODNUTÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2016/310

ze dne 26. listopadu 2015

o rovnocennosti solventnostního režimu pro pojišťovny a zajišťovny platného v Japonsku s režimem stanoveným ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) ([1]), a zejména na čl. 172 odst. 4 a čl. 227 odst. 5 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice 2009/138/ES stanoví pro pojišťovny a zajišťovny v Unii solventnostní režim založený na posouzení rizik. Směrnice 2009/138/ES bude na pojistitele a zajistitele v Unii v plném rozsahu uplatňována počínaje 1. lednem 2016.

(2) V souladu s článkem 311 směrnice 2009/138/ES může Komise přijímat akty v přenesené pravomoci upravené v uvedené směrnici i před datem její použitelnosti.

(3) Článek 172 směrnice 2009/138/ES se týká rovnocennosti solventnostního režimu třetí země nebo jurisdikce uplatňovaného na zajišťovací činnosti podniků se sídlem v uvedené třetí zemi. Díky pozitivnímu určení rovnocennosti je se zajistnými smlouvami, jež jsou uzavřeny s podniky se sídlem v uvedené jurisdikci, nakládáno stejně jako se zajistnými smlouvami, jež jsou uzavřeny s podniky, které mají povolení podle uvedené směrnice.

(4) Podle čl. 172 odst. 4 směrnice 2009/138/ES lze na omezené období určit dočasnou rovnocennost ve vztahu k třetím zemím nebo jurisdikcím, jejichž solventnostní režimy uplatňované na zajišťovací činnosti splňují určitá kritéria. Podle čl. 172 odst. 5 je určení dočasné rovnocennosti platné do 31. prosince 2020 s možností prodloužení o nejvýše jeden rok.

(5) Článek 227 směrnice 2009/138/ES se týká rovnocennosti v případě pojistitelů ze třetích zemí, kteří jsou součástí skupin se sídlem v Unii. Pozitivní určení rovnocennosti umožňuje takovým skupinám v případech, kdy je jim povoleno jako konsolidační metodu pro vykazování svých údajů používat metodu odpočtu agregovaných dat, zohlednit pro účely výpočtu skupinového solventnostního požadavku a použitelného kapitálu výpočet kapitálových požadavků a dostupného kapitálu podle pravidel jurisdikce mimo Unii, a nikoliv výpočty na základě směrnice 2009/138/ES.

(6) Podle čl. 227 odst. 5 směrnice 2009/138/ES lze na omezené období určit prozatímní rovnocennost ve vztahu k třetím zemím nebo jurisdikcím, jejichž solventnostní režimy uplatňované na pojišťovací činnosti splňují určitá kritéria. Určení prozatímní rovnocennosti platí po dobu deseti let s možností prodloužení.

(7) K posouzení dočasné rovnocennosti podle čl. 172 odst. 4 směrnice 2009/138/ES a prozatímní rovnocennosti podle čl. 227 odst. 5 podle směrnice 2009/138/ES je nutno zvážit řadu kritérií. K těmto kritériím patří některé společné požadavky, zejména na zavedený solventnostní režim, pravomoci, zdroje a povinnosti orgánu dohledu. Ostatní kritéria se u obou druhů rovnocennosti liší, zejména pokud jde o sbližování s cílem dosáhnout plné rovnocennosti režimu, o výměnu informací s orgány dohledu a o profesní tajemství.

([1]) Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1.

(8) Japonský solventnostní režim je upraven zákonem o pojišťovnictví (*Insurance Business Act*) a vyhláškou o pojišťovnictví (*Insurance Business Ordinance*) ve znění z roku 2010. Pojistitelé potřebují k výkonu činnosti povolení, jehož vydávání je upraveno komplexním režimem. K výkonu zajišťovací činnosti je v Japonsku nutná licence na neživotní pojištění. Normy řízení a kontroly, řízení rizik a zveřejňování informací jsou zčásti upraveny zásadami dohledu, jež vydala japonská Agentura pro finanční služby (*Japan Financial Services Agency*, JFSA). Zásady dohledu nemají právní sílu zákona, avšak úzce je sleduje orgán JFSA, jenž má pravomoc ukládat nápravná opatření, považuje-li je za vhodné.

(9) Ohledně systému regulace a dohledu nad pojišťovnami a zajišťovnami, jenž v Japonsku platí, poskytl v březnu 2015 Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) Komisi radu podle čl. 33 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ([1]). Následně byl orgán EIOPA Komisi též nápomocen při posouzení japonského pojišťovnictví podle čl. 227 odst. 5 a poskytl jí další vstupní informace. Z informací poskytnutých orgánem EIOPA Komise vycházela ve svém posouzení.

(10) V Japonsku působí nezávislý orgán dohledu nad pojišťovnami, jímž je JFSA. Tento orgán je k výkonu své funkce vybaven potřebnými pravomocemi a zdroji. V roce 2013 působilo v tomto orgánu v rámci dohledu nad pojišťovnami přibližně 100 zaměstnanců na plný úvazek a v jeho ostatních útvarech byli k dispozici další. Mezi vyšetřovací pravomoci patří pravomoc provádět inspekce na místě a sankce mají podobu správních výnosů, jimiž lze i např. odebrat licenci či uložit individuální sankce. JFSA může rovněž předávat věci státním zástupcům.

(11) Pojistitelé a zajistitelé musí orgánu JFSA předkládat obsáhlé zprávy. Tento orgán má široké pravomoci k tomu, aby u těchto subjektů nařídil restrukturalizaci či likvidaci v případě obtíží. Tyto pravomoci byly v posledních desetiletích účinně využívány k řešení situace životních pojišťoven, jež se potýkaly se závažnými obtížemi.

(12) Orgán JFSA uzavřel řadu dohod o spolupráci s orgány dohledu po celém světě. Od roku 2011 je signatářem vícestranného memoranda o porozumění Mezinárodní asociace dozorů v pojišťovnictví o výměně informací mezi orgány dohledu nad pojišťovnictvím. S dalšími orgány dohledu, mj. s některými těmito orgány v Unii, uzavřel řadu dohod o spolupráci na dvou- či vícestranné bázi.

(13) Zaměstnanci orgánu JFSA podléhají přísným požadavkům na zachovávání profesního tajemství. Pravidla a postupy, jimiž se JSFA řídí, zajišťují náležitou ochranu důvěrných informací od zahraničních orgánů dohledu. Všichni stávající i bývalí zaměstnanci orgánu JFSA jsou povinni zachovávat důvěrnost veškerých informací, s nimiž se při plnění svých pracovních povinností seznámí. Za neoprávněné zpřístupnění takových informací hrozí disciplinární sankce, trestní vyšetřování a trest. S informacemi od zahraničních orgánů dohledu, které jsou označeny jako důvěrné, se nakládá náležitým způsobem a tyto informace jsou používány pouze pro účely se zahraničním orgánem sjednané.

(14) Aktiva jsou v případě životních i neživotních pojišťoven oceňována v souladu s japonskými obecně uznávanými účetními zásadami. Většina aktiv, byť ne všechna, se oceňují v reálné hodnotě. Za určitých okolností jsou některé třídy aktiv (například dluhopisy a úvěry) oceňovány účetní hodnotou. Jsou-li aktiva oceňována v historických cenách, je z nerealizovaných zisků a ztrát zohledněna při výpočtu dostupného kapitálu většina. Technické rezervy u životního a dlouhodobého neživotního pojištění jsou diskontovány. Příslušnou diskontní sazbu pravidelně stanoví orgán JFSA. Počínaje dnem uzavření smlouvy lze ocenění technických rezerv upravit pouze směrem nahoru (tyto rezervy nejsou nikdy oceněny hodnotou nižší než ke dni uzavření smlouvy). Nepřihlíží se tedy k vývoji na trhu a dalšímu vývoji (např. růstu úrokových sazeb), který by vedl ke snížení technických rezerv. Pojišťovny jsou rovněž povinny analyzovat za každé účetní období budoucí peněžní toky z hlediska přiměřenosti technických rezerv a v případě potřeby tvořit dodatečné rezervy.

(15) V případě životních i neživotních pojišťoven může orgán dohledu zasáhnout při překročení tří různých prahových hodnot, jež jsou označeny jako různé „ukazatele míry solventnosti“ (*Solvency Margin Ratios*, SMR) a jsou vyjádřeny jako podíl dvojnásobku kapitálu a kapitálového požadavku označovaného jako „celkové riziko“. Metrika tohoto „celkového rizika“ zohledňuje rizika upisovací a riziko úrokové, tržní, operační a katastrofické. Interní modely jsou akceptovány v případě rizika katastrofického a rizika plynoucího z minimální záruky. JFSA má pravomoc ukládat určitá nápravná opatření i v případě, že není překročena nejvyšší prahová hodnota vedoucí k zásahu orgánu dohledu (SMR nad 200 %). V takovém případě JFSA pojistitele např. vyzve, aby přijali opatření

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/79/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 48).

ke zlepšení své ziskovosti, úvěrového rizika, stability či rizika likvidity. Klesne-li SMR pod 0 %, je JFSA oprávněn nařídit úplné či částečné pozastavení výkonu činnosti.

(16) Prostřednictvím podnikového plánu řízení rizik jsou japonští pojistitelé povinni řídit rizika na individuální a komplexní bázi. Řízení rizik musí probíhat přiměřeným, systematickým a komplexním způsobem. Pojistitelé tak musí i zkoumat, jsou-li řešena relevantní rizika, ověřovat objektivitu a vhodnost norem pro kvantifikaci a analyzovat budoucí kapitálovou přiměřenost, a to v kontextu středně- a dlouhodobé obchodní strategie a podnikatelského prostředí. JFSA rovněž vyžaduje, aby pojistitelé prováděli vlastní posouzení rizik a solventnosti a o jeho výsledcích podávali zprávu správní radě.

(17) Japonští pojistitelé jsou ze zákona povinni předkládat orgánu JFSA pololetní a výroční zprávu o činnosti. Každoročně navíc musí vypracovávat několik informativních dokumentů a zajistit, aby byly v jejich sídle k dispozici veřejnosti.

(18) Japonský solventnostní režim se vyvíjí. V roce 2010 byly zavedeny požadavky na solventnost na úrovni skupiny. Od roku 2011, kdy orgán EIOPA začal posuzovat rovnocennost japonského systému dohledu podle článku 172 směrnice 2009/138/ES, provádí Japonsko reformy, které jeho solventnostní režim zkvalitní. V letech 2011, 2012 a 2014 bylo na základě rozvahy sestavené pomocí ekonomického ocenění vypracováno několik zpráv a provedeno několik praktických testů. S ohledem na zvažované novely se lze domnívat, že budoucí vývoj japonského solventnostního režimu přinese výraznější sblížení se směrnicí 2009/138/ES.

(19) Na základě tohoto posouzení by měl být solventnostní režim, jenž v Japonsku pro pojišťovací a zajišťovací činnosti platí, považován za vyhovující kritériím dočasné rovnocennosti podle čl. 172 odst. 4 směrnice 2009/138/ES a kritériím prozatímní rovnocennosti podle čl. 227 odst. 5 směrnice 2009/138/ES.

(20) Období dočasné rovnocennosti určené tímto rozhodnutím končí v souladu s čl. 172 odst. 5 směrnice 2009/138/ES dnem 31. prosince 2020.

(21) Období prozatímní rovnocennosti určené tímto rozhodnutím by mělo v souladu s čl. 227 odst. 6 směrnice 2009/138/ES činit deset let,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Platný solventnostní režim v Japonsku, který se použije na zajišťovací činnosti podniků se sídlem v Japonsku a který je regulován zákonem o pojišťovnictví, se považuje za dočasně rovnocenný s režimem stanoveným v hlavě I směrnice 2009/138/ES.

Období dočasné rovnocennosti uvedené v prvním pododstavci končí dnem 31. prosince 2020.

Článek 2

Platný solventnostní režim v Japonsku, který se použije na pojišťovací činnosti podniků se sídlem v Japonsku a který je regulován zákonem o pojišťovnictví, se považuje za prozatímně rovnocenný s režimem stanoveným v hlavě I kapitole VI směrnice 2009/138/ES.

Prozatímní rovnocennost uvedená v prvním pododstavci se uděluje na dobu deseti let ode dne 1. ledna 2016.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 26. listopadu 2015.

Za Komisi
předseda
Jean-Claude JUNCKER